

DR. JAR. FLÖGEL, DR. FIDELIS SCHLÉE: *Zákony a předpisy o státních silnicích a cestách v zemi České*, knihovny veřejné správy a samosprávy svazek 8., nákladem »Sociální Služby« v Praze X.—Karlíně, 1933, 8° stran 353, cena Kč 40.—. Kniha je příručkou, která informuje odborně a prakticky o předpisech v oboru silničního práva v zemi České pro silnice zemské, okresní a obecní. Po úvodním výkladu o cestách a silnicích přecházejí autoři k zákonným normám, vztahujícím se k silnicím zemským, okresním a obecním v Čechách; pak pojednávají podrobně o silniční policii, o silničním fondu, o zemské silniční akci a o silničních daních. V posledním oddíle své práce shrnují autoři předpisy o státních silnicích, o knihovním oddělování pozemků a o jiných normách. Kniha je doplněna věcným rejstříkem. Při výkladu jednotlivých norem je uvedena též nejdůležitější judikatura.

Kniha je prvním pokusem o sebrání platných norem z tohoto oboru, jejich výkladu a judikatury. Je cennou příručkou pro všechny, kteří přijdou do styku s touto právní materií, dosud jen porůznu roztroušenou a málo známou.
Dr. Jindřich.

HANS KELSEN: *Ryzí nauka právní*. (Metoda a základní pojmy.) Orbis, Praha-Brno, 1933, stran 55 velkého formátu, cena Kč 22.—. Účel této nejnovější Kelsenovy práce, která vyšla ve zdařilém překladu dra Václava Chytila v Englišově-Weyrově Sběrce spisů právních a národohospodářských (sv. LXVII.) dříve než německý originál, je především informativní. Ne snad autor sám přiznává tuto tendenci, ale je přesto patrna z celé systematiky díla i ze způsobu jeho zpracování. Látka, vtěsnaná na necelého půl sta stran, je rozdělena na 50 paragrafů, čímž získává přehlednost celku. V celé knížce nenajdeme ani jednoho citátu jednotlivého autora, ani jedné poznámky pod čarou. Pokud autor kritizuje starší nauky, ani tam, kde polemizuje s odpůrci svého směru, nezabíhá do podrobností a vyzdvihuje jen základní rysy posuzovaného materiálu. Tím docílil vzácné stručnosti a pádnosti výrazové. Pro tyto přednosti bude dílo mít, nechceme-li předpokládati přímo takový úmysl na straně autorově, nesporně i význam popularisační. Nejširší pozornosti si ryzí nauka právní, jejíž nástin se zde v tak přijatelné formě veřejnosti podává, skutečně též zaslouží, nejen pro originalitu svého myšlení, nýbrž hlavně proto, že poučením interesovaného odborného čtenářstva o své podstatě poskytuje mu příležitost zaujmouti vlastní stanovisko k odmítavým závěrům svých soustavných i příležitostných odpůrců. Dnes, jsouc propracovávána vždy důkladněji často nevděčnou prací svých stoupců, nepotřebuje, aby získávala sympatie svou novostí a aby imponovala svým průkopnictvím, ale chce se státi nepostradatelnou pomůckou všední právnícké práce.

Osnovu svého spisu zahajuje K. tím, že vymezuje obor práva proti přírodě na jedné a proti morálce na druhé straně. Moha pak předpokládati, že je čtenáři znám rozsah pojmu práva, přistupuje ve třetí kapitole k podrobnému rozboru jeho, jak se jeví ryzí právní nauce. Na tomto podkladě kritizuje běžné rozlišování práva na objektivní a subjektivní, pojem »osoby« v právu atd. Kapitola pátá je věnována schematu stupňovité výstavby právního řádu. V dalším pak obrací autor pozornost k interpretaci (problém právních mezer!) a aplikaci právních norem, v závěru (kapitola VIII.) podává výstižnou kritiku vžitého dualismu práva a státu.

Skoro v každém paragrafu tohoto spisu je nahromaděno několik problémů, jež přímo volají po zpracování. Tato skrytá dynamika má přimět čtenáře k tomu, aby sám domýšlel nadhozené myšlenky, anebo aby v příslušné literatuře hledal odborné vedení. Některé problémy, pokud nám známo, ani autorem samým nebyly dosud propracovány, takže po této stránce má brožura též význam programového vymezení další cílevědomé práce Hanse Kelsena a jeho školy.
Kert.

DR. ŠTEFAN OSUSKÝ: *Malá Dohoda*. Vydal Politický klub čs. nár. demokracie, Praha, 1933. 8°. Str. 46. Kč 8.—. — Zatím co ve francouzštině jest již řada publikací o Malé Dohodě, u nás je přítomná knížka jednou z prvních. Je jen malým příspěvkem k poznání vývoje a úkolů M. D.,

příliš stručným na to, aby pojednala o více než o prvních počátcích M. D. Ani v tom není úplnou novinkou, vyslanec dr. Osuský již před časem v bratislavských »Prúdech« a potom v pařížské »Europe Nouvelle« publikoval část toho, co zde čteme. K vydání knížky došlo pravděpodobně spíše z úmyslu manifestovat náš zájem na M. D. — její vydání spadá do doby pražské konference M. D. V první části obsahuje přednášku dr. O. v pařížské Skole Míru v jasném českém překladu dr. J. L'olprechta, druhá část je původní text slovenský, bohužel velmi krátký. Rozhodně je však dobře, že knihu máme, po letech by se počátky M. D. nesnadno sháněly.

čb.

PROF. DR. LEON WŁADYSŁAW BIEGELEISEN: *Reforma studjów ekonomicznych na wyższych uczelniach*. Lvov, 1933. 8°. Str. 28. Varšavský univ. profesor Biegeleisen, jeden z tvůrců gdyňské Koleje, předkládá zajímavou studii o potřebě reformy vyučování hospodářským naukám na vysokých školách. Jsou-li jeho podněty snad realizovatelnými návrhy v Polsku, nám jsou jeho požadavky jen hudbou daleké budoucnosti, neboť hospodářská studia na našich vysokých školách, především na právech, nesnesou srovnání se stavem polským, kde jsou jim věnovány zvláštní fakulty jako v některých státech západní Evropy. Prof. B. hlásá hlavně nutnost provádět studia současně po stránce teoretické i praktické, při rozboru klasických teorií nevykládati je pouze dogmaticky a izolovaně, ale v souvislosti s ostatním děním politickým a sociálním. Z nejzajímavějších jeho názorů jest pojednání o t. zv. »ekonomických laboratořích«, zracionalisovaných seminářích, kde by se posluchači zabývali zkoumáním jen aktuálních praktických otázek, čerpajíce z oficiálních zpráv, z denního tisku i ze zpráv, dodávaných samotnými obchodními a průmyslovými podniky (bilance, obchodní zprávy), aby absolventům, byť i silným v teorii, nebyly zjevy skutečného hospodářského života neznámou pevninou. Praktické použití absolventů hospodářských fakult vidí prof. B. ve vytvoření podobného odborného stavu jako jsou dnes soudcové a advokáti, ve stavu »hospodářských poradců«, diplomovaných ekonomiků.

čb.

DR. JAR. KREJČÍ: *Principy soudcovského zkoumání zákonů v právu československém*. Praha, 1932. Nákl. čas. Moderní Stát. 143 stran, 8°, cena 40.— Kč. — Spis pojednává ve své všeobecné části o problému záruk ústavnosti zákonů v moderním státě a o zásadě právnosti zákonodárné funkce (právní normy určující tvorbu zákonů; vadný legislativní akt a právní následky jeho vadnosti). Ve zvláštní části je pak probráno jednak složení a působnost volebního soudu a řízení před ním, jednak problém změny platné úpravy. Hlavní těžisko spisu spočívá v kritice platné úpravy, která jest přílehavá a velice vhodně doplněna příslušnými návrhy na změnu, při čemž je věnován náležitý zřetel současné světové literatuře. Pozoruhodný a jistě plně odůvodněný jest názor spisovatelem hájený (str. 125—127), že sluší dáti přednost všeobecnému soudcovskému zkoumání zákonů, vykonávanému řádnými soudy v pořadí stolic až po nejvyšší soud, proti zkoumání soustředěnému, vykonávanému soudem zvláštním. Autor tu plným právem poukazuje na daleko větší neodvislost nejvyššího soudu, který se nemůže přenést přes odůvodněný názor nižších soudů a jehož činnost je bedlivě sledována odbornou veřejností.

—kg.

B. KLEIN: *Soudní poplatky ve sporech a exekčním řízení pro historické země*. Kroměříž, 1933. Nakladatelství J. Gusek, 4°, VIII. a 19 stran. Cena 15.— Kč. — Velmi prakticky sestavená příručka podává v jazyku českém a německém přehled veškerých soudních poplatků. Rozvržení materie a celá grafická úprava na velkém formátu byla volena šťastně, takže příručka skýtá nejen praktickému právníkovi, ale i laikovi vhodné poučení a rychlou orientaci v ustanoveních poplatkových.

—kg.

DR. JOS. ZELINKA: *Ochrana nájemníků*. — Plzeň, 1933, nákl. vlastním, v komisi Beníško a Jeřáb v Plzni. 138 stran, 8°, 16.— Kč. — Kniha přináší dokoale zpracovaný komentář zákona na ochranu nájemníků v jeho dnešní podobě, se všemi doplňky včetně vlád. nař. č. 103/30 o pojmu náhradního bytu, opatřený jednak autorovými poznámkami, jed-